

BİR İNEKTE CERVİX UTERİ TÜMÖRÜ

Celâlettin Akkayan*

Ein Fall eines Zervixtumors bei einem Rind

Zusammenfassung: Es wurde ein Zervixtumor (Fibromyom) von 1850 gr Gewicht von einer einheimischen Kuh beschrieben. Da der Besitzer während der Kalbung dieser Kuh das Kalb selbst herausziehen musste, entstand bei der Kuh ein Scheidenvorfall und eine gafahrliche Blutung durch die Verletzungen des Tumors. Trotz der aertzlichen Behandlung musste die Kuh aber geschlachtet werden.

Özet: Yerli gebe bir inekte cervix uteri'de bulunan 1850 gr ağırlığındaki bir tümör (Fibromyom) anlatıldı. Sahibi tarafından zorla çekilip çıkarılma suretiyle doğumu yaptırıldığı için, inekte prolapsus vagina ve tümördeki yarıklar sonu hemorrajı meydana gelmişti. Tedaviye rağmen inek ketime sevk edildi.

Giriş

Evcil hayvanların genital organlarında tümörlere, insanlara oranla, oldukça az rastlanır (4). Zhelev ve arkadaşları (8) sığırlarda tümörlere (% 1 .26) koyun ve atlardan daha fazla rastlandığını, Webster (7) ise sığırlarda tümörlerin çok az ortaya çıktığını bildirirler. Erk (3) tümörler üzerindeki klinik çalışmasında inek genital organlarında hiçbir tümöre rastlamamıştır. 1960-1961 yılları arasında Ankara mezbahasında kesilen 1232 inek üzerinde yapılan bir incelemede genital organ tümörlerine rastlanmamıştır (1). Kliniğimizde 1952-1969 yıllarında inek genital organlarında, cervix haricinde olmak üzere, sadece yedi tümör tespit edilmiştir; bu tümörler doğuma güçlük verebilecek büyüklükte değildiler. İneklerde cervix uteri çevresinde yerleşen ve doğuma güçlük verecek büyüklüğe ulaşan tümörlere ait yayın çok azdır. Caldwell (2) cervix'in postero-superiorunda 5

* A.Ü. Veteriner Fakültesi Doğum B. ve Jinekoloji K. Doçenti Ankara-Türkiye.

kg civarındaki bir fibrom'u ekstirpe ettikten sonra doğumu yaptırdığını ve şifa elde ettiğini dildirir. Ostertag (6) cervix corpus arasındaki futbol topu büyüklüğünde bir leiomyom'dan dolayı, Günther (5) ise cervix'in dorsaline yerleşmiş 30 cm çaplı bir sarcom nedeniyle inekte sectio caesarea yapmışlardır.

Vakamız, doğuma güçlük verecek büyüklükte, az rastlanan tümörlerden olduğu için takdim etmeyi uygun gördük.

Vaka

Ergazi Beşevler'den Hüseyin Avcı'nın 8 yaşlı yerli boz ineği 24.2. 1970'de prolapsus vagina nedeniyle tedaviye alındı. Birkaç saat önce sahiplerinin ekstraksiyon yardımlarıyla canlı erkek bir buzağı yavrulanmış. İnekte prolapsus vagina ve cervix'in sol dış kenarında çocuk başı büyüklüğünde bir tümör vardı. Tümör cervix'e yassı bir sapla yapışıyor ve bu yapışma yerleri ile tümör üzerinde, doğum esnasında meydana gelen yırtılmalar nedeniyle, sızıntı halinde kanamalar görülmüyordu. Doğumdan hemen sonra da bol bir kanama olduğu anemnezden öğrenildi. Ekstradural anestezi altında tümör ekstirpe edildi, usulüne göre prolapsus vagina tedavi edildi. İneğin bozulan genel durumu için gerekli tedavi yapıldı. Müdahaleden birkaç saat sonra, genel durumu daha çok kötüleştiği nedeniyle, sahibi tarafından ineğin kesildiği öğrenildi.

Ekstirpe edilen 1850 gr ağırlıktaki tümörün (Resim) histopatolojik muayenesinde "Fibromyom" olduğu tespit edildi (Umumi ve Tecrübi Patoloji K. nün 5.3.1970 gün ve 24 sayılı yazısı).

Tartışma

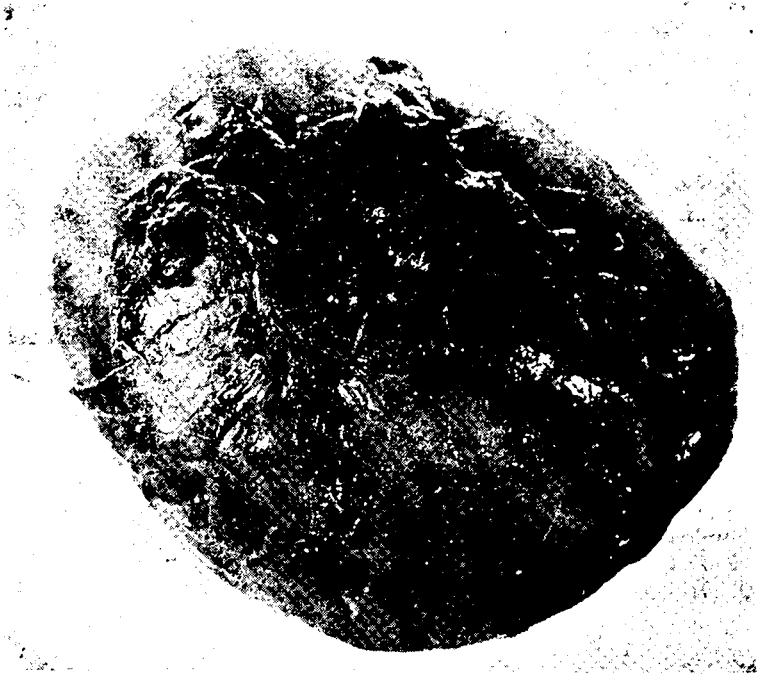
Kliniğimizde 1952 yılından bugüne kadar, inek genital organlarında doğuma güçlük verecek büyüklükte tümör tespit edilemediği gibi, memleketimizde böyle bir yayına da rastlanamadı. Yabancı literatürde bildirilen vakalarda, doğum ancak tümörün çıkarılmasından sonra veya operasyonla yaptırılabilmiş. Bunlardan farklı olarak bizim vakamızda, tümör ekstirpe edilmeden, zorla çekip çıkarma ile yavrunun doğurtulması mümkün olmuştur. Vakamızdaki tümör 1850 gr olup literatürde bildirilenlere oranla bir hayli küçüktür. Fakat buna rağmen, yavrunun çıkışı esnasında meydana gelen yırtıklar ineğin genel durumunun bozulmasına sebep olmuştur. Burada tümörün ufak olması yanında yerli ineklerimizin cüssece küçük oluşları

da dikkate alınmak gerekir. Bu vakadaki tümör doğumdan önce veya hiç olmasın doğumdan hemen sonra ekstirpe edilip hemostaz o zaman sağlanabilseydi inek mecburi kesime sevkedilmeyebilirdi. Caldwell (2) müdahale ile şifa elde ettiğini, Günther (5) ise operasyondan sonra ineği bizim vakamızda olduğu gibi mecburi kesime sevkettiğini bildirir.

Literatür

- 1- **Akkayan, C.** (1964). *Ankara'da kesilen ineklerin gebelik durumları ve sterilite üzerinde incelemeler*, Sevinç Matbaası, Ankara (Doktora).
- 2- **Caldwell, H. S.** (1933). *Removal of a tumour from the cervix uteri of a cow*, Vet. Rec., 13, 688.
- 3- **Erk, H.** (1955). *Memleket evcil hayvanlarında görülen tümörler üzerinde şirurji bakımından incelemeler*, Ankara Üniv. Basımevi, Ankara (Doçentlik T).
- 4- **Erk, H.** (1965). *Evcil hayvanların genital organ hastalıkları (Jinekoloji)*, II. baskı, p. 48, Ankara Üniv. Basımevi, Ankara.
- 5- **Günther, H.** (1965). *Zervixsarcom als Geburtshindernis beim Rind*, Mh. Vet. med., 20, 137-138.
- 6- **Ostertag, W.** (1957). *Geschwulstbildung im Corpus uteri und Zervikalkanal beim Rind als Geburtshindernis und Indikation für die Sectio caesarea*, Zuchthyg., 1, 47-50. Cité: Richter-Götze (1960) Tiergeburtshilfe, p. 498, Paul Parey, Berlin.
- 7- **Webster, W. M.** (1966). *Neoplasia in food animals with special reference to the high incidence in sheep*, New Zealand Vet. J., 14, 203-214.
- 8- **Zhelev, V., A. Dzhurov, A. Angelov** (1966). *Incidence and localisation of neoplasms in domestic mammals and poultry*, Nauchni Trud. vissh. Vet. med. Inst., 16, 77.

Yazı "Dergi Yazı Kuruluna" 27.10.1970 günü gelmiştir.

Şekil: 1. Inekten ekstirpedilen 1850 gr ağırlıktaki Cervix Tümörü "Fibromyom".
(Aus der Kuh extirpiertes Zervixtumor von 1850 gr Gewicht "Fibromyom").